Dit document is gedownload door () op November 11, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Evaluatie-instrument 2: Woorden en definities

Geef het woord en de juiste definitie (betekenis) hetzelfde nummer.

1.Collectief graf	Titel van Egyptische koningen van vroeger.	Een periode in de geschiedenis die +/- 3000 jaar voor Christus begon.
2.Begrafenis	Een grote steen die door een gletsjer is meegevoerd in de ijstijd.	Een aantal stenen (zwerfkeien) die op elkaar gestapeld zijn. Lang geleden werden hier belangrijke mensen in begraven.
3.Crematie	Een graf waarin meerdere personen begraven liggen.	Een lijk tot een mummie maken (wassen, uitdrogen, balsemen, in linnen doeken wikkelen).
4.Archeoloog	Grond die bestaat uit resten van planten die helemaal verteerd zijn.	Voorwerpen die aan een overledene mee worden gegeven in het graf.
5.Verschillen	Kist waarin een overledene begraven wordt.	Veel geld waard.
6.Hunen	Een grote waarde hebben (grote betekenis, of veel geld waard).	Gelegenheid waarbij het lichaam van een overledene in een kist onder de grond wordt begraven.
7.Sarcofaag	Iemand die opgravingen doet. Hij/ zij zoekt in de grond naar voorwerpen van heel vroeger, waardoor hij/ zij veel over vroeger leert.	Iets wat (ongeveer) hetzelfde is.
8.Bierkruik	Anders zijn.	Een fles gemaakt van aardewerk, waarin bier bewaard wordt.
9.Grafkist	Een Egyptisch koningsgraf.	Stenen doodskist.
10.Chuin	Gelegenheid waarbij het lichaam van een overledene verbrand wordt.	Alles wat door mensen gemaakt is en niet door de natuur (bijvoorbeeld: boeken, films, toneelstukken etc).
11.Culturen (2)	De hunebed bouwers.	Een graf waarin één dode begraven ligt.
12.Veengrond		
13.Ritueel		
14.Rupsmachine		
15.Farao		
16.Kostbaar		
17.Oudheid		
18.Overeenkomst		
19.Waardevol		

Dit document is gedownload door () op November 11, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

20.Zwerfkei

21.Piramide

22.Grafgift

23.Mummificeren

24.Individueel graf

25.Hunebed

De manier waarop een volk leeft.

Oude taal voor reus.

Bepaald soort graafmachine met rupsbanden.

Een plechtige manier om iets te doen. Mensen doen dit in een vaste volgorde.

Bepaald soort graafmachine, met rupsbanden.

Dit document is gedownload door () op November 11, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Grafgiften

Eten en drinken

Bronzen cimbalen

Make-up

Levensspel

De Egyptenaren geloofden in het hiernamaals. Om van het leven in het hiernamaals te kunnen genieten kregen de mummies allerlei grafgiften mee. Onder andere drank en voedsel. Dit zijn vijgen en een miniatuur bierbouwer. De Egyptenaren waren dol op bier en door de mummie dit beeldje mee te geven hoopten ze dat hij in het hiernamaals ook van voldoende bier zou worden voorzien.

Grafgiften

Eten en drinken

Bronzen cimbalen

Make-up

Levensspel

Deze mummie was tijdens zijn leven waarschijnlijk muzikant van beroep. Hij kreeg zijn bronzen cimbalen (muziekinstrumenten) mee om in het hiernamaals te kunnen spelen.

Grafgiften

Eten en drinken

Bronzen cimbalen

Make-up

Levensspel

Egyptenaren dachten dat de overledenen naar de goden zouden gaan. Het was daarom belangrijk dat ze er zo mooi mogelijk uitzagen. In het oude Egypte droegen zowel mannen, vrouwen als kinderen make-up (vooral kohl, een soort oogverf). Dit make-up doosje werd meegegeven aan een mummie en in het vakje bovenaan zat ook kohl.

Grafgiften

Eten en drinken

Bronzen cimbalen

Make-up

Levensspel

Senet was een zeer populair bordspel in het oude Egypte. Het werd vaak in het graf meegegeven om de strijd om het eeuwige leven tussen de dode en het kwade te symboliseren.

Dit document is gedownload door () op November 11, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Dieren mummies

Spitsmuis

Krokodil

Kat

Ibis

Dit is een bronzen kist voor de mummie van een spitsmuis, het heilige dier van de god Horus. Dieren werden beschouwd als boodschappers van de goden. Veel goden werden geassocieerd met één of meerdere dieren die dezelfde eigenschappen hadden. Speciale plaatsen werden vereringcentra voor belangrijke goden en godinnen. Daar werden aan die goden gewijde dieren gemummificeerd en begraven op enorme begraafplaatsen.

Dieren mummies

Spitsmuis

Krokodil

Kat

Ibis

In de oudheid wemelde de Nijl van de krokodillen. Deze dieren waren aan Sobrek, een watergod, gewijd. Mensen waren als de dood voor deze dieren. Tamme krokodillen daarentegen leidden een luxueus leventje. Ze kregen lekker voedsel, wijn en droegen zelfs gouden sieraden. De grootste tot nu toe gevonden gemummificeerde krokodil is 4,6 meter lang!

Dieren mummies

Spitsmuis

Krokodil

Kat

Ibis

Uit oude geschriften blijkt dat de kat al in 2100 v. C. als huisdier gehouden werd. De kat werd gezien als een heilig dier en ze werden dan ook goed beschermd. Iemand die een kat doodde, kon zelfs ter dood veroordeeld worden. Wanneer een kat dood ging, brachten sommige families het lijk naar de stad Boebastis, waar de katgodin Bastet werd vereerd. Hier werden ze gebalsemd, omzwachteld en in een speciale katvormige doodskist begraven.

Dieren mummies

Spitsmuis

Krokodil

Kat

Ibis

De ibis was in Egypte een heilige vogel. Deze met goud bedekte kist bevat het gemummificeerde lichaam van een ibis. Op één begraafplaats zijn 4 miljoen gebalsemde ibissen gevonden, elk in een eigen kist. Zij waren waarschijnlijk gewijd aan Thoth, de god van de schrijvers en het schrift. Thoth werd gewoonlijk afgebeeld met het lichaam van een mens en de kop van een ibis.

Dit document is gedownload door () op November 11, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Mummificatie proces

Verwijderen organen

Canopen

Lichaam uitdrogen

Balsemen

De Egyptenaren geloofden dat de overledene naar het hiernamaals zou gaan, waar deze zijn lichaam weer nodig zou hebben. Het lichaam werd daarom gemummificeerd om het zo goed mogelijk te bewaren. Om te voorkomen dat het lichaam zou verrotten, werden de organen verwijderd. Hiervoor werd aan de linkerzijde van het lijk een snede gemaakt, waardoor de organen werden verwijderd.

Mummificatie proces

Verwijderen organen

Canopen

Lichaam uitdrogen

Balsemen

De organen van de mummie werden apart gebalsemd en in speciale kruiken gelegd, die canopen werden genoemd. Deze kruiken hadden de koppen van goden (vaak afgebeeld als dieren) of van de overledene. In deze canopen zaten de lever, de darmen, de longen en de maag. Het hart bleef in het lichaam zitten, want deze had de mummie nodig bij het oordeel in het hiernamaals.

Mummificatie proces

Verwijderen organen

Canopen

Lichaam uitdrogen

Balsemen

Om rotten van het lichaam te voorkomen werd het gedroogd. Hiervoor werd het lichaam 40 dagen lang bedekt met natron korrels, een natuurlijk zout. Dit zou verwijderde het water en lichaamsvetten uit het lijk en had een bacterie dodende werking.

Mummificatie proces

Verwijderen organen

Canopen

Lichaam uitdrogen

Balsemen

Nadat het lichaam gewassen en gedroogd was werd het ingewreven met zalf, olie en hars. Dit om de huid soepel en levensecht te houden en werd balsemen genoemd. Daarna werd het lijk opgevuld met proppen linnen, zand en zelfs zaagsel om het vorm te geven (door het drogen en door het verwijderen van de organen verloor het lichaam haar vorm).

Dit document is gedownload door () op November 11, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Omhulling van de mummie

Linnen windsels

Masker

Mummienest

Sarcofaag

Wanneer de mummie gebalsemd was kon hij worden omzwachteld. Voor dit zwachtelen werden honderden meters linnen gebruikt. De linnen windsels werden afgewisseld met lijkwaden; grote lakens die als een mantel over het lijk werden gelegd. Sommige mummies hadden wel 20 afwisselende lagen van lijkwaden en windsels. Elke teen en vinger werd apart ingepakt. Het linnen werd tegelijkertijd bestreken met een kleverige, vloeibare hars, waardoor de lagen aan elkaar plakten .Het inwikkelen kostte ongeveer 15 dagen en het hele proces ging gepaard met veel gebeden en rituelen.

Omhulling van de mummie

Linnen windsels

Masker

Mummienest

Sarcofaag

Een mooi masker beschermde het gezicht van de mummie. Maar het kon ook gebruikt worden als vervangend hoofd, wanneer het eigenlijke hoofd van de mummie verloren ging of beschadigd raakte. Wanneer de geest van de dode naar het graf terug keerde, kon hij de mummie aan het masker herkennen. De maskers van de farao's werden waarschijnlijk gemaakt van massief goud en ingelegd met mooie edelstenen.

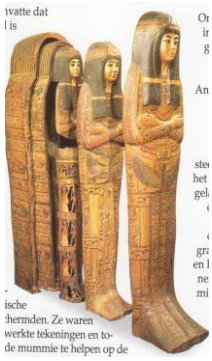
Omhulling van de mummie

Linnen windsels

Masker

Mummienest

Sarcofaag

Nadat de mummie gebalsemd en omzwachteld was, werd ze in een doodskist gelegd. Die kon de eerste zijn van een hele reeks (nest) doodskisten. De Egyptenaren geloofden dat deze kisten op magische wijze het lijk beschermden. Ze waren bedekt met uitgewerkte tekeningen en toverspreuken om de mummie te helpen op de moeilijke tocht door het hiernamaals.

Omhulling van de mummie

Linnen windsels

Masker

Mummienest

Sarcofaag

Een sarcofaag is een doodskist van steen. Het woord is van oorsprong Grieks en betekent 'vleeseter, 'omdat de Grieken dachten dat een lijk dat erin gelegd was, door de steen opgelost werd. Sarcofagen waren erg duur. Alleen farao's, edelen en belangrijke ambtenaren werden erin begraven. Ze waren ook ongelofelijk zwaar en moesten door ploegen arbeiders in de graftombe geplaatst worden. Vaak werden zij voorzien van zogeheten valse deuren , waar de geest van de mummie doorheen kon wanneer hij zijn kist verliet en weer terug kwam.

Dit document is gedownload door () op November 11, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Arbeiders voor het hiernamaals

Opzichter sjabti

Vrouwelijke sjabtibeeldje

Sjabti van farao Amosis

Sjabti met werktuigen

De Egyptenaren waren landbouwers en elk jaar werd van iedereen verwacht dat ze een tijd voor de regering in de landbouw werkte. Maar rijke Egyptenaren konden daar onderuit komen door iemand te betalen om het voor hen te doen. Als de mummie naar het Veld van Riet ging, zoals de Egyptenaren de hemel noemden, zou het kunnen dat ze soortgelijk werk voor de god Osiris zouden moeten doen. Daarom werden rijke mensen begraven met beeldjes van arbeiders, om namens hen in het hiernamaals te werken. Deze beeldjes werden sjabti's genoemd.

Arbeiders voor het hiernamaals

Opzichter sjabti

Vrouwelijke sjabtibeeldjes

Sjabti van farao Amosis

Sjabti met werktuigen

Rijke Egyptenaren werden met 401 sjabti's begraven. Dit zijn beeldjes van arbeiders. Eén voor elke dag van het jaar, de andere 36 waren opzichters, die ervoor moesten zorgen dat de andere sjabti's aan het werk bleven.

Arbeiders voor het hiernamaals

Opzichter sjabti

Vrouwelijke sjabtibeeldjes

Sjabti van farao Amosis

Sjabti met werktuigen

De oudste bewaard gebleven sjabti (beeld van een arbeider) behoorde toe aan Amosis, een farao die waarschijnlijk in 1546 stierf. Wat hij op zijn hoofd draagt, wordt een Nemes- hoofdtooi genoemd. Dit is een doek dat over het hoofd geplooid is.

Arbeiders voor het hiernamaals

Opzichter sjabti

Vrouwelijke sjabtibeeldjes

Sjabti van farao Amosis

Sjabti met werktuigen

Veel sjabti's (beeldjes van arbeiders) dragen schoffels, houwelen, zaadmanden en andere landbouw werktuigen. Deze sjabti draagt een houweel en een schoffel.

Dit document is gedownload door () op November 11, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Versiering overledene

Pruik

Sieraden

Groene ogen

Amuletten

De meeste Egyptenaren hadden blond haar. Toch werden de mummies met zwart haar gevonden. Wat bleek? De overledenen werden met een zwarte pruik begraven. Het dragen van een zwarte pruik was een status symbool. De kleur zwart was het teken van de onderwereld.

Versiering overledene

Pruik

Sieraden

Groene ogen

Amuletten

De Egyptenaren werden met sieraden begraven. Het hebben van sieraden was erg belangrijk voor de Egyptenaren. Het was een status symbool. Zo kon je laten zien hoe rijk je was. Daarnaast hielden de sieraden het kwaad tegen.

Versiering overledene

Pruik

Sieraden

Groene ogen

Amuletten

De overledene kreeg glazen kunstogen mee in het graf. Deze namaak ogen werden op de echte ogen gelegd. Deze namaak ogen waren meestal groen. De kleur groen staat voor bescherming en vreugde. Daarna werden de overledenen pas ingewikkeld met linnen doeken.

Versiering overledene

Pruik

Sieraden

Groene ogen

Amuletten

De Egyptenaren geloofden dat amuletten magisch waren. Zij zouden een opening zijn naar de geheime wereld. Door het dragen van een amulet kreeg je magische krachten. Daarom kregen de overledenen deze amuletten mee in het graf. Veel amuletten werden gemaakt van zilver of werden versierd. Elk amulet had een eigen betekenis.